

Sygn. akt VI U 3352/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	St. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 maja 2013 r. w S.

sprawy E. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wstrzymanie wypłaty emerytury

na skutek skargi E. G. (1)

o wznowienie postępowania toczącego się przed tutejszym Sądem w sprawie o sygn. akt VI U 1925/11 w związku z odwołaniem E. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 12 października 2011 roku nr (...)

oddala skargę o wznowienie postępowania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 kwietnia 2012r. Sąd Okręgowy w Szczecinie, w sprawie o sygn. akt VI U 1925/11 oddalił odwołanie E. G. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 12 października 2011r., znak: (...), wstrzymującej wypłatę przyznanej wcześniej ubezpieczonej emerytury.

Wyrok ten uprawomocnił się w Sądzie I instancji.

W dniu 5 grudnia 2012 r. ubezpieczona złożyła wniosek o wznowienie postępowania, jakie toczyło się w tej sprawie przed Sądem Okręgowym, powołując się na wydanie przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 13 listopada 2012r. wyroku, którym uznano że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, dalej jako: ustawa emerytalna) dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa,

wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Skarżąca wywodziła, że wyrok Sądu Okręgowego został oparty na normie prawnej uznanej za niezgodną z Konstytucją, toteż zachodzi podstawa do wznowienia postępowania.

Wskazując na powyższe, skarżąca wniosła o wypłatę świadczeń emerytalnych wraz z odsetkami za zwłokę za okres od 1 października 2011r. do 22 listopada 2012r.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie skargi ubezpieczonej w całości, w tym w zakresie przyznania ustawowych odsetek od dnia zawieszenia świadczenia emerytalnego, podnosząc iż skoro organ rentowy wydał decyzję wstrzymującą wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 r. na podstawie obowiązujących w tym czasie przepisów prawa, to nie można mu przypisać winy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. G. (1) od dnia 1 października 1993 r. i nadal (także po dniu 1 października 2011 roku) jest nieprzerwanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Szkole Podstawowej nr (...) w pełnym wymiarze czasu pracy jako nauczyciel.

Niesporne, a nadto dowód: dokumentacja w aktach ZUS O/S. dot. ubezpieczonej.

E. G. (1) w dniu 26 kwietnia 2007 r. złożyła w ZUS O/S. wniosek o emeryturę, w którym zaznaczyła, że nadal pozostaje w stosunku pracy ze Szkołą Podstawową nr (...).

Decyzją z dnia 25 maja 2007 r., znak (...), organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 5 kwietnia 2007 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego i jednocześnie zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na kontynuowanie przez E. G. zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Organ rentowy wskazał, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury, ubezpieczona winna przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Dowody:

- wniosek z 26.04.2007 r. - k. 1-3 plik II akt rentowych;
- decyzja z 25.05.2007 r. - k. 46-47 plik II akt rentowych.

W styczniu 2009r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował E. G. o zmianie przepisów, tj. o uchyleniu ust. 2a art. 103 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i o możliwości podjęcia wypłaty emerytury.

W dniu 4 marca 2009 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o podjęcie wypłaty emerytury w zmniejszonej wysokości w związku z osiągnięciem przychodu powyżej 70% przeciętnego wynagrodzenia.

Decyzją z dnia 6 lipca 2009 r. organ rentowy ponownie ustalił oraz wznowił wypłatę świadczenia dla ubezpieczonej.

Dowody:

- informacja z ZUS – k. 50 plik II akt rentowych;
- wniosek z 11.05.2009 r. – k. 52 plik I akt rentowych;
- decyzja 6.07.2009 r. - k. 65 plik II akt rentowych.

Decyzją z 12 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z urzędu wstrzymał E. G. (1) dalszą wypłatę emerytury, z uwagi na kontynuowanie przez nią zatrudnienia. Organ rentowy wskazał, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury ubezpieczona winna przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt

rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Ubezpieczona zaskarżyła powyższą decyzję do Sądu Okręgowego w Szczecinie, wskazując że świadczenie zostało jej przyznane w czasie kiedy obowiązek rozwiązania stosunku pracy jako warunku otrzymania emerytury nie istniał, na podstawie przepisów które umożliwiały łączenie pracy zawodowej z pobieraniem emerytury, a nowa decyzja pozbawia ją praw nabytych wynikających z konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawa.

Po rozpoznaniu odwołania ubezpieczonej od powyższej decyzji Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie o sygn. akt VI U 1925/11 w dniu 3 kwietnia 2012r. wydał wyrok, którym w całości oddalił odwołanie. Pisemne uzasadnienie wyroku nie zostało sporządzone.

Niesporne, a nadto dowody:

- decyzja z 12.10.2011 r. - k. 190 plik II akt rentowych;
- odwołanie - k. 191 plik II akt rentowych;
- wyrok SO w Szczecinie z 3.04.2012 r. - k. 199 plik II akt rentowych.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z 22 listopada 2012r., poz. 1285.

Niesporne.

W dniu 21 grudnia 2012 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wnioski o wypłatę zaległych zawieszonych świadczeń emerytalnych wraz z odsetkami oraz o wznowienie wypłaty zawieszonych świadczeń emerytalnych

Dowód: wniosek z 21.12.2012 r. - k. 207, 208 plik II akt rentowych.

Na mocy decyzji z dnia 28 stycznia 2013 r. organ rentowy podjął wypłatę należnej ubezpieczonej emerytury od dnia 1 grudnia 2012 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku wskazując, że decyzja została wydana na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r.

Niesporne, a nadto dowód: decyzja z 28.01.2013 r. - k. 237 plik II akt rentowych.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności trzeba stwierdzić, że złożenie przez ubezpieczoną skargi o wznowienie postępowania było za dopuszczalne.

Zgodnie z treścią przepisu art. 401¹ k.p.c. można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. Jak przy tym stanowi przepis art. 407 § 2 k.p.c., w takiej sytuacji skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Ubezpieczona złożyła skargę w wymaganym terminie, jak również wskazała podstawę warunkującą

jej dopuszczalność, co uzasadniało przystąpienie do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy w granicach zakreślonych normą art. 412 § 1 k.p.c.

Podstawę wyroku wydanego w sprawie ubezpieczonej przez Sąd Okręgowy w Szczecinie stanowił przepis art. 103a ustawy emerytalnej. Badając zgodność z Konstytucją art. 28 przywoływanej już wyżej ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych, Trybunał Konstytucyjny powiązał treść tego przepisu właśnie z treścią art. 103a ustawy emerytalnej, wskazując iż oba te przepisy nie znajdują zastosowania do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

Oceniając skutki wyroku Trybunał doprecyzował przy tym, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury, nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. W stosunku do tych osób przepis art. 28 cyt. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych w zakresie w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy emerytalnej i rentach z FUS utracił moc z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw, czyli z dniem 22 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1285).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że w rozpoznawanej sprawie ubezpieczona niewątpliwie miała przyznane prawo do wcześniejszej emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r., jednakże nie w okresie wskazanym przez Trybunał Konstytucyjny. Jak bowiem wynika z niespornych ustaleń stanu faktycznego, E. G. uzyskała prawo do świadczeń emerytalnych już na mocy decyzji ZUS O/S.z dnia 25 maja 2007 r. znak (...) od 5 kwietnia 2007 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Prawo do tego świadczenia zostało jej więc przyznane przed dniem 8 stycznia 2009 r. W związku z powyższym E. G. niewątpliwie nie należy do grupy ubezpieczonych, którym na podstawie omawianego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego przysługuje nieprzerwane prawo do wypłaty emerytury. Grupa ta bowiem obejmuje tylko osoby, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu mającego znaczenie w tej sprawie swojego wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. podkreślał wszak, że rozpatrywana sprawa będąca przedmiotem orzeczenia nie dotyczyła istoty rozwiązania zawartego w art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Trybunał badał zastosowanie nowej treści ryzyka emerytalnego na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. do osób, które w momencie jej wejścia w życie miały ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów które nie uzależniały realizacji prawa do emerytury (wypłaty) od rozwiązania stosunku pracy.

Tymczasem E. G. (1) ustalono prawo do emerytury w czasie, gdy obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, który brzmiał identycznie, jak dodany nowelą z 16 grudnia 2010 roku art. 103a ustawy emerytalnej. Decyzją z dnia 25 maja 2007 r. znak (...), organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 5 kwietnia 2007 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego i jednocześnie zawiesił wypłatę świadczenia, z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Ubezpieczona była wówczas w identycznej sytuacji prawnej i faktycznej, jak ta, w której znalazła się od 1 października 2011 r., stąd też – zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, którym w takich przypadkach sądy powszechne są związane – nie ma powodu, by przyznawać jej szczególną ochronę.

Nie uszło uwadze Sądu, że od 1 maja 2009 r. organ rentowy wznowił wypłatę świadczenia, mimo że ubezpieczona nadal kontynuuje zatrudnienie. Jednakże w tym miejscu podkreślenia wymaga, że podjęcie wypłaty emerytury nie można utożsamiać z ustaleniem/nabyciem prawa do emerytury w okresie kiedy nie istniał wymóg rozwiązania stosunku pracy celem realizacji prawa do emerytury tj. w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Podjęcie dotyczy bowiem wyłącznie czynności technicznej, związanej z faktyczną wypłatą (lub brakiem wypłaty) już wcześniej nabytego (ustalonego) świadczenia. Fakt dokonania takiej czynności nie mógł mieć więc żadnego znaczenia w tej sprawie.

Reasumując, trzeba wskazać że w niniejszej sprawie zaszyły przesłanki, które uprawniały organ rentowy do zawieszenia wypłaty emerytury E. G. w okresie od 1 października 2011 r. do 22 listopada 2012 r. (prawidłowość postępowania organu rentowego po tej dacie nie podlega ocenie sądu, który orzeka wyłącznie w granicach zaskarżonej decyzji). Ubezpieczona w dniu wejścia w życie przepisu art. 103a ustawy emerytalnej pobierała przyznane jej świadczenie,

kontynuując jednocześnie zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy, na rzecz którego wykonywała zatrudnienie bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury, tj. przed dniem 5 kwietnia 2007 r. Trafnie więc zauważył organ rentowy, że swoim zachowaniem wyczerpała dyspozycję znowelizowanego art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) i zasadnie wstrzymał jej wypłatę świadczenia emerytalnego. Tym samym zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 12 października 2011 r. należy uznać za prawidłową i odpowiadającą obowiązującemu prawu.

Mając na uwadze powyższe, w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w zw. z art. 412 § 2 k.p.c., Sąd oddalił skargę o wznowienie postępowania.